

DİN FELSEFESİNİN ANA KONULARI

İSLAM DÜŞÜNCESİNDEN
SEÇME METİNLER 1

DİN FELSEFESİNİN ANA KONULARI

İSLAM DÜŞÜNÇESİNDEN
SEÇME METİNLER 1

DİN VE AKIL

EDİTÖR
RAHİM ACAR

DİN VE AHLÂK

EDİTÖR
HÜMEYRA ÖZTURAN

KÜRE YAYINLARI / 315. Kitap
Felsefe 22

Din Felsefesinin Ana Konuları İslam Düşüncesinden Seçme Metinler 1

Proje Koordinatörleri **Rahim Acar & M. Cüneyt Kaya**

Editörler
Din ve Akıl: Rahim Acar
Din ve Ahlâk: Hümeyra Özturan

© Küre Yayınları, 2023

Birinci Basım Aralık 2023

ISBN 978-625-9414-42-3 (Tk)
978-625-9414-43-0 (1. cilt)

TC Kültür ve Turizm Bakanlığı
Sertifika no: 15813

Kapak Uygulama **Zeyd Karaaslan**
Tasarım Uygulama **Recep Önder**

Baskı/Cilt ACK Ajans
Sertifika No: 53569
Mahmutbey Mah. Tasocağı Yolu Cad.
Agaoğlu-212 Myoffice No: 344
Bağcılar/İstanbul
Tel: 0212 635 35 55

KÜRE YAYINLARI

Vefa Cad. No: 48 Kat: 3
Fatih / İstanbul
Tel 0212 520 66 41-42
www.kureyayinlari.com
kure@kureyayinlari.com
f t i y kureyayinlari

İÇİNDEKİLER

Önsöz	9
Genel Giriş	11
• • •	
Bu Ciltte Metinlerine Yer Verilen Düşünürler	27

• • • DİN ve AKIL • • •

Giriş	41
1. Din-Akıl İlişkisinin Anahatları	41
2. İman-Akıl İlişkisi	44
3. Dinin Kaynağı ve Hususiyeti	52
4. Dinî Öğretiler ile Felsefî-Bilimsel Teoriler Arasındaki İlişki	55

Metinler

Şehristânî	
İman Karşısında Şüphenin Konumu	64

Eş'arî	
Dinin Temel İlkeleri Hakkında Araştırma Yapmaya Teşvik	69

Debûsî	
Aklî Sorumluluk ve İman	80

İbnü'l-Melâhimî	
Dinî İnançların Kabulünde Zannın Geçersizliği	90

Nesefî	
Taklit ve Mukallidin İmanı	102

Gazzâlî	
Akıl-Nakil İlişkisi Konusundaki Farklı Yaklaşımların Değerlendirilmesi	112
Cüveynî	
Peygamberliğin Gerekçelendirilmesi	119
Ebû Hâtim er-Râzî & Ebû Bekr er-Râzî	
Peygambere Niçin Gerek Var?	124
Fârâbî	
Toplum Düzeni Olarak Din	130
İbnü'l-Arabî	
Dinin Anlamı ve Peygamberliğin Konumu	139
Konevî	
Peygamberlik ve Teklif	146
Fârâbî	
Mertebeli Bir Bütünün Parçaları Olarak Felsefe, Din ve Teoloji	157
İbn Tufeyl	
Vahiy ve Aklın Aynı Hakikati Gösteren Farklı Yollar Oluşu Üzerine	165
Sicistânî	
Din-Felsefe Uzlaşısı Bir Hayal mi?	173
İbnü'l-Arabî	
Şeriat ve İlahî İsimler	187
İbn Sînâ & Fahreddin er-Râzî	
Felsefenin Tanımı, Kısımları ve Dinle İlişkisi Üzerine	195
İbn Teymiyye	
Aklî Bilgi ile Dini Öğretiler Çelişir mi?	204
Gazzâlî	
Felsefe ve Filozoflar: Eleştirel Bir Yaklaşım	210
İbn Rüşd	
Felsefe-Din İlişkisi Hakkında Son Söz	224

- - - DİN ve AHLÂK - - -

Giriş	235
1. İrade Özgürlüğü	236
2. Ahlâkın Kaynağı	240
3. Hüsün-Kubuh Meselesi	243
4. İbâha Tartışması	248
5. Din Kaynaklı Ahlâkî Bilginin İçeriği	249
6. Ahlâkî Müeyyide	251
Metinler	
Eş'arî	
İnsan Özgürlüğünün İnkârı	254
Kâdî Abdülcebbar	
Mu'tezile'de Dinî ve Ahlâkî Sorumluluk: Teklif	258
Kâdî Abdülcebbar	
Mu'tezile'de Ahlâkî Fiillerin Kaynağı Olarak Güdüler	267
Sadrüşşerîa	
İrade Hürriyeti ve İyi ile Kötünün Din Tarafından Belirlenmesi	277
Fârâbî	
Ahlâk ve Siyaset Araştırmasının Dinî İlimlerden Farkına Dair	291
İbn Sînâ	
Ahlâkî Bilgiler Salt Akılla Elde Edilemez; Dinden Öğrenilir ve Ahlâkî Müeyyideyi Din Sağlar	299
Bâkılânî	
Ahlâkî Doğrular Akılla Bilinemez	307
İbnü'l-Arabî	
Ahlâkın Kökeni ve Nitelikleri	315
Kâdî Abdülcebbar	
İyiliğin ve Kötülüğün Aklîliği	326
Cüveynî	
İyilik ve Kötülüğe Dair Hüküm Ancak Dinden Elde Edilir	339

Gazzâlî	
Hüsün-Kubuha Dair Terimlerin Analizi	350
Fahreddin er-Râzî	
Akıl Bir Şeyin İyi veya Kötü Olduğuna Hükm edebilir mi?	360
Mâtürîdî	
Beşerî Bilgisizlik Nedeniyle İyi ve Kötü Hakkındaki Yargılarımızın Eksikliği Üzerine	373
Cessâs	
Aklî Olarak Mubah Hükmü Vermenin İmkânı Üzerine	379
Gazzâlî	
Hakkında Hükm Gelmemiş Olanın Mubahlığı Hakkında	386
Gazzâlî	
Allah'ın İsimleriyle Ahlâklanma	391
Herevî & Kâşânî	
Ahlâkın Dereceleri	400
Câhız	
Arzu Karşısında Aklın Müeyyidelerle Güçlendirilmesi	407
Dizin	415